

A Siroki díj (vándorserleg) eddigi tulajdonosai

1993 Péter Géza
1994 Ballagó Emánuel
1995 Virágh Dezső
1996 Laskay Sándor
1997 Vas Sándor
1998 Tóth Sándor
2001 Lakó Antal
2002 Gere Géza
2004 Diószeghy Sándor
2005 Soós János
2006 (Dogosi Károly jelölt, elhalálozott)
2008 Makai Pál
2011 Pócsi Béla
2012 Pálincás György
2013 Maróti Béla
2014 Paraszka János
2015 Lipták József
2016 Kerek László
2017 Kertész Dezső
2018 Gergáczy Imre
2019 Fülöp János
2021 Dr. Fekete Csaba
2022 Dr. Vörös Zéka András

SIROKI ZOLTÁN ALAPÍTVÁNY

IDŐSZAKI KIADVÁNYA

47. SZÁM

2023 JÚLIUS-SZEPTEMBER

IMPRESSZUM

SIROKI ZOLTÁN ALAPÍTVÁNY IDŐSZAKI KIADVÁNYA

MEGJELENIK: negyedévente

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG: az alapítvány elnöke és kuratóriumi tagjai

A kuratórium elnöke: Varga Sándor
A kuratórium tagjai: Küzmös Csaba
Lakó Antal
Vajó Sándor
Virágh Dezső

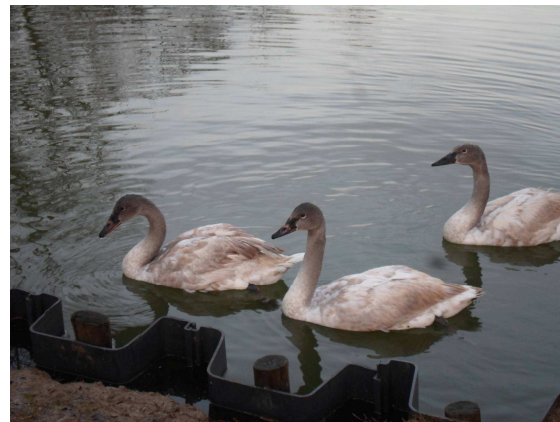
LEVELEZÉSI CÍM: Varga Sándor Nyírtura, Rózsa u. 10. 4532

EMAIL CÍM: vargasa@freemail.hu

HONLAP: www.sirokialapitvany.hu

ADÓSZÁMUNK: 18044861-1-15

Takarmányozásukról még röviden annyit említenék, hogy legfontosabb táplálékuk a legelt fű, némi búza, kukorica kiegészítést kapnak, télen több kukoricát. Magas fehérjetartalmú gyári úszótápot is etetnek velük.

Jó néhány évnek kell újra eltelnie, míg a fiatalok ivaréretté válnak, ám bízom benne, hogy ismét sikeres szaporulatnak örülhetek majd a későbbiekben.

Puskás Péter

Mivel a trombitás hattyú 4-5 éves korára éri el tenyészettségét, az első tojások megjelenésére még jó néhány évig várnom kellett.

2021-ben, tehát megérkezésük után négy évvel, egy május eleji, kora reggelen figyeltem meg a madarak párzását a tavon. Egy vízimadarak tenyésztésében jártas barátomtól érdeklődtem a lehetséges folytatásról, aki elmondta, hogy hozzávetőleg két héten belül megjelenhet az első tojás.

A fészkek gallyakból, gyékényből készültek, amelyre – furcsa mód – kezdetben a hím madár ült rá. A gúnár valójában 1-2 napig „kiülte”, alakította a fészket a tojó számára. Az első tojást valóban két héten belül lerakta a tojó. A pár egyébként a tavon – testméretéből is adódóan – abszolút dominánsan viselkedett, az itt élő fekete hattyúkat sem engedte a vízre. Minden élőlényt, amely a fészkek közelébe került, hevesen támadott. Nem voltam kivétel magam sem, sőt terepjárom lökhárítóját is szétverte egy esetben a gúnár, mikor a fészket ellenőriztem.

A fészkekalj 4 tojásból állt, 32 napos kotlás után kelt ki az első fióka. A kis hattyú, a kelés után sajnos a hím madár áldozatául esett, aki ösztönösen védekezve valószínűleg erősebben megüthette a fiókát. A második fióka kelése után azonban kiváló apának bizonyult, gondosan nevelte, védte a tojával együtt a kicsit. A fióka szépen felcseperedett.

2022-ben a tojó 6 tojást rakott, mind a 6 tojás termékenynek bizonyult. Az egyik tojást egy betévedt, nagy testű kóbor kutya összetörte, ám az épen maradt 5 tojásból kikeltek a fiókák.

Egy nyári napon arra lettem figyelmes, hogy az öt kishattyú a hím madár mellett áldogál, aki türelmetlenül keresi a párját. A tojót sajnos a partvédő lemezek közé szorulva találtam meg elpusztulva. Ez az incidens természetesen erősen megviselt, ugyanakkor a hím csodálatos módon továbbra is gondoskodott a megmaradt családjáról. Ennek köszönhetően mind az öt kismadár felnőtt.

Lépéseket tettem egy másik tojó beszerzésére, ám valószínűnek tűnt, hogy a nehezen, és nagyon drágán megszerezhető madarat a hím elpusztítaná. A megmaradt állomány az öreg hímből, a 2021-es fiatalból (ugyancsak hím lett), és az öt 2022-es fiatalból állt, amelyek között valószínűleg két tojó lehet. Végsőül úgy döntöttem, hogy a két gúnárt elcserélem két fiatal gúnárral, és igyekszem kialakítani a későbbiekben két párat e madárfajból.

Tisztelt Madárbarát!

A 2023. évi Siroki-Djő ünnepélyes átadójára a szeptember 15-16-17-én, Karcagon megrendezett Hortobágyi Kupa elnevezésű díszmadár kiállításon kerül sor.

A rendezvény helye: Városi Ifjúsági Ház és Csokonai Könyvtár, Karcag, Püspökladányi út 11. A díjátadóra szeptember 17.-én, vasárnap tisztelettel meghívunk minden érdeklődőt.

Ünnepélyes keretek között nyújtja át Alapítványunk a vándorserleget, a díszoklevelet, valamint egy díszmadarat ábrázoló festményt annak a hazai madártenyésztőnek, aki egész pályafutása során a hazai díszmadártenyésztés hírnevének öregbítésén, illetve a szervezeti élet vonzóbbá tételén dolgozott.

Kiadványunk 47. számában – ahogy már megszokhatta a kedves Olvasó – Siroki Zoltán egy izgalmas, több mint 50 éve papírra vetett írása mellett két tenyésztői beszámoló is helyet kapott. Mindkét faj tenyésztése kuriózumnak számít, páratlan a maga nemében. Köszönjük a tenyésztőknek ezeket az írásokat, hiszen nem csak magyar, de külföldi beszámolókat sem igazán találunk e fajok sikeres tenyésztéséről.

Nagyon örülnénk neki, ha mind több tenyésztő keresne meg minket közlésre szánt írásaival, valamely érdeklődésre számot tartó díszmadárfaj tartásáról és tenyésztéséről!

VÁLOGATÁS SIROKI ZOLTÁN ISMERETTERJESZTŐ ÍRÁSAIBÓL 47. RÉSZ

Hibridizációs eredmények 1972. évben (folytatás)

A másik meglepetés már kellemesebb volt. 1971 nyarán kaptam három darab háromszínű apácamadarat. Kettő elpusztult, maradt egy hím. Annak ellenére, hogy nyáron madaraimat kerti röpdében tartom, az én apácám tollazata meglehetősen hiányos volt. A feje különösen kopasz volt. Olyan szálnalmas látványt nyújtott, hogy naponta vártam kimúlását. De nem ez történt, átesett egy részleges vedlésen (a fején még mindig hiányos volt a tollazata), de elevenebb lett és buzgón énekelt. A múltban már sikerült feketefejű apáca madarat japáni sirálykával kereszteznem. Hátha háromszínűvel is szerencsém lesz.

Augusztus közepe táján egy tágas (egy méter hosszú) külön kalitkába tettem egy jó japáni sirályka tojóval, amely a nyár folyamán már felnvelt 10 saját fiókát, hímje ellenben elpusztult. Már néhány nap múlva párosodást láttam, és szeptember elsején megkezdődött a tojásrakás. Mind a 6 tojás kikelt és 5 fióka szerencsésen fel is nevelkedett. Apjuk mintaszerűen teljesítette kötelességét, akárcsak egy jó sirályka. A fiókák három hetes korukban repültek ki. Színük tökéletesen megegyezett a sok évvel ezelőtt tenyésztett feketefejű apácamadar-sirályka hibridekkel: felül sötétebb, alul világosabb fakó barnák voltak. Mindegyik fióka torkán egy világosabb színű folt volt látható, a szárny és farktollak barnásfeketéek voltak. Csőrük fekete. Színeződésük lassan indult meg. November 7.-én észleltem első ízben, hogy csőrük világosodni kezd. 1973. január 10.-én valamennyi véglegesen ki is színeződött.

A teljes kiszíneződéshez tehát 2 egész hónapra volt szükség. Színük nagyjából egyforma, némi eltérés azonban észlelhető. Alakra és színre inkább az apáca madárra hasonlítanak, szép, erőteljes madarak, jellemző rájuk az apácamadarak meredek tartása, a farok kihegyezett volta ellenben jelzi a sirályka beütését. Fejük koromfekete, amely szín a nyakoldalakon és a fej hátulsó részén feketebarnába megy át. A hát fakóbarna. A test alsó része (ott ahol az apácamadar fekete és fehér színű) fehér, sűrűbb, vagy ritkább keresztcsíkokkal tarkítva.

TENYÉSZTŐI BESZÁMOLÓK A HAZÁNKBAN TENYÉSZTETT RITKA MADÁRFAJOK TENYÉSZEREDMÉNYEIRŐL 67. RÉSZ

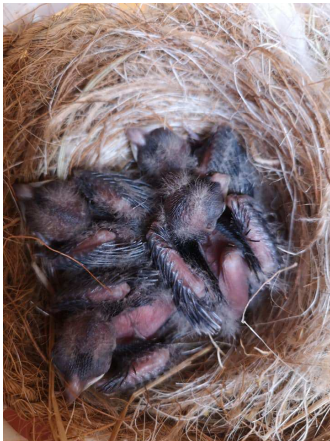
A trombitás hattyú (*Cygnusbucinator*) első hazai tenyésztése

A trombitás hattyú az egyik legnagyobb testű, még repülni képes madárfaj a Földön. A récefélék (*Anatidae*) családjának legnagyobb faja, Észak-Amerika egyik legnagyobb madara. E fehér színű, fekete csőrű hattyúfaj élőhelye elsősorban nagy tavak, lassú folyású folyók. Tápláléka vízinövényekből, fűfélékből, esetleg gabona magvakból áll.

E gyönyörű és impozáns madarakhoz 2017 őszén jutottam, 1 pár érkezett Hollandiából. A madarak csupán pár hónaposak voltak. A hattyúk egy közel fél hektáros taven lettek elhelyezve, melyhez hasonló méretű, füves, fás terület is csatlakozik.

rovarokon maradt. Három fióka fel is nőtt sikeresen, normális csontozattal, aminek végtelenül örültem.

A kotlás 12 napig tartott, a fiatalok ez esetben is nagyon hamar, 9-10 naposan már elhagyták a fészket. Még egy költésük történt ebben az évben, a tojó egy másik fészekben rakta meg a fészkekalapot, és kezdett kotlani. Ez a költés azonban sikertelen lett.

A fiatalok közül kettő tojó és egy hím lett, melyekből egy tojót megtartottam, a más két madarat pedig elcseréltem. Az idei évben az elmúlt év bevált receptje alapján a tavalyi költőpár három fiókát nevelt fel eddig.

A vastagszőrű kardinális egy látványos, szép, szelíd kardinálisfaj, ám sajnos nagyon ritkán tartják Európában, melyből kifolyólag az állományok vérfriessítése sajnos nem megoldott.

Boros Szilárd

A testoldalak a szárnyhajlástól a hasoldalakig nem feketén csíkoztak, hanem fakó világosbarnával tarkítottak. ez a világosabb, keskeny csík feltűnően elűt a test többi alsó részétől. Csőrük szaruszínű, énekük az apácamadár és a sirályka hangicsálása között áll.

Mind az öt hím lett, és ez jó, mert eddigi tapasztalataim szerint a hibrid hímek termékenyek, de a tojók nem. A hibrid hímek termékenysége bizonyítja, az apácamadarak és a bronzpintyek közötti közeli rokonságot is. (A hegyesfarkú bronzpinty őse a japáni sirálykának.) A sirályka mama sötétbarna-tarka színű, de a sárga szín, mint recesszív tulajdonság van benne. Ebben az évben fehér sirályka tojóval fogom az egyik apáca hibridet visszakeresztezni. Kíváncsi vagyok, hogy milyen lesz az F2 generáció színe.

Érdekes tény, hogy az apácamadár-fajok fogságban igen nehezen szaporodnak. Ellenben a hímek sirályka nősténnyel szívesen párosodnak. És ebben az esetben mindig megbízható költőpartnernek bizonyulnak. Kár, hogy a külföldet látogató madárkedvelőink az apácamadarakat nemigen méltányolják, pedig érdemes volna velük foglalkozni. Gondos, békés természetű madarak, legkényesebb közöttük a háromszínű. A párok kiválasztását megnehezíti az, hogy a hím és a nőstény között színikülönbség nincs, így csak az ének képezheti a nemek megkülönböztetését.

Háromszínű apácapinty Fotó: Albin Jakob

Díszmadártenyésztés 1973. 1.-2. szám

TENYÉSZTŐI BESZÁMOLÓK A HAZÁNKBAN TENYÉSZTETT RITKA MADÁRFAJOK TENYÉSZEREDMÉNYEIRŐL

66. RÉSZ

A kampócsőrű kardinális (*Cardinalis sinuatus*) tartása és tenyésztése

A kampócsőrű kardinális a fogságban kis számban tartott, nehezen beszerezhető és drága kardinális fajok közül is kiemelkedik ritkaságával és különlegességével. A nagyméretű, vastag csőre egyedivé teszi ezt a 20 cm-es teszt hosszúságú kardinális fajt.

A hímek vöröses melle, hasa, szem körüli területe, maszkja jól elkülöníthetővé teszi azokat a tojóktól, melyek tollazata barnás színezetű.

Hazája az USA déli részén és Mexikóban található, nagy elterjedési területén nem mondható ritka fajnak.

2021-ben, egy hazai tenyésztőtől került hozzám e különleges kardinálisból 3 pár. Az egyik pár 2 éves, három madár 4 éves, míg egy példány 3 éves volt. Novemberben a párokat a zárt tenyészröpdéimbe helyeztem el, párosával. Ezek mérete 1,2 x 2,5 x 2 méter.

Takarmányuk speciális Blattner kardinális keverékből, fénymagból állt. A kölest, és általában a lisztes magvakat szívesen fogyasztják, ugyanakkor az olajos magvakat nem kedvelik. Uborkát, paprikát, almát, gránátalmát, tyúkhúrt, félérett cirkot is kínálok nekik idény szerint. A lósóskáért, melyet folyamatosan gyűjtök a madaraimnak, – a legtöbb pintyfélével ellentétben – nem igazán lelkesednek. Rovareleségük lisztkukacból áll, valamint fűhálózott rovarokból. A hálózott rovarokat lefagyasztom, vagy mélyhűtőben ledermesztem, melyre kalciumport hintek. Ez különösen fontos a nagyon fiatal korban, 10 naposan kirepülő fiatalok szempontjából, melyek csontozata ekkor még nagyon gyenge.

2022 májusában az egyik pár 4 tojást rakott a 12 cm-es fészkalapban kókuszrostból, sziszálból épített fészkebe. Mind a négy fiatal kikelt, ám a szülők nem nevelték őket, a kicsik elpusztultak. Ez megismétlődött még egyszer, a fiókák ebben az esetben sem nőttek fel. Ezt a párat később eladtam. A második pár tojást sem rakott, ám a harmadik pár tojója 5 tojás lerakása után megkezdte a kotlást. Mind az öt tojás termékenynek bizonyult, minden fióká ki is kelt.

Az utolsónak kibújt fióká sajnos elpusztult hamarosan, ám a 4 testvérét gondosan nevelték a szülők. 9-10 naposan azonban már látszott, hogy minden fiókáknak szétcsúsztak a lábai, sajnos ezek is elpusztultak.

A pár hamarosan újabb öltésbe kezdett, újabb öt tojásból keltek a fiókák, ismét minden fiókáknak rendellenesek voltak a lábcsonthajai. A harmadik fészekalj esetében a rovarokat minden esetben egy D3 vitamin és kalcium készítmény keverékébe mártogattam, „paníroztam” be. A D3 vitamin és a kalcium együttes adagolása indokolt ugyanis ahhoz, hogy a kalcium normális módon be tudjon épülni a csontokba. Habár a szülők minden egyes rovarot jó néhányszor odaütögették a tálhoz, a „panír” réteg egy része mégis a